

HMS SIKKERHETS DATABLAD

KTM RACING 4T 20W60

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA

Utgitt dato:	19.09.2008
Revisjon:	Første utgave i DK
Basert på:	Datablad av 09.01.2006 utarbeidet av produsent
Handelsnavn	KTM RACING 4T 20W60
Varenr	T11-50-MX001
Deklarasjonsnr	
Anvendelse	Motorolje
Produsent	Bucher AG Langenthal, Motorex Schmiertechnik CH-4901 Langenthal, Schweiz Tlf: +41 (0)62 919 7575
Leverandør	Carl Andersen Motorcykler A/S Niels Bohrs Vej 15, Stilling 8660 Skanderborg Telefon: 86 94 61 77 Telefax: 86 94 44 47 Kontakt person: Hans J. Nielsen

2. OPPLYSNINGER OM KJEMISK SAMMENSETNING

Ingrediensnavn	EC-nr	CAS-nr	Innhold	Symbol	R-setning
Produktet har ingen ingredienser som krever klassifisering og merking.					

3. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

Produktet er ikke klassifisert som helseskadelige, brannfarlig eller miljøfarlig.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

Generelt	Flytt straks den skadede fra eksponeringskilden. Vanlig førstehjelp, ro, varme og frisk luft. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Innånding	Flytt straks den eksponerte til frisk luft. Hvis pusteproblemer oppleves, kontakt lege
Svelging	Ikke fremkall brekning. Kontakt lege som vil fastslå behovet for- og måten magen eventuelt skal tømmes
Hudkontakt	Fjern utsatte klær umiddelbart. Vask huden med såpe og vann. Smør det eksponerte området med fuktighetskrem for å motvirke den uttørkende effekten
Øyekontakt	Skyll straks øyet med lunkent vann (myk vannstråle) mens øyelokket løftes. Fortsett å skylle i minst 15 minutter. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.

5. TILTAK VED BRANNSLUKKING

Brannslukningsmidler	Brann kan slukkes med vann, pulver, skum eller CO ₂ .
Uegnet brannslukningsmiddel	Ingen
Brannbekjempelse	Flytt beholdere fra brannstedet hvis mulig uten risiko. Flammeutsatte beholdere kjøles med vann inntil alle brannsteder er slukket.
Krakteristiske farer	Damper er tyngre enn luft og kan bre seg langs bakken til tennkilder.

Forbrenningsprodukter	Aerosolbokser kan eksplodere i tilfelle brann.
Vernetiltak ved brann	Ved brann kan karbonmonoksid, svoveloksid og nitrogenoksid dannes Ikke kjent

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

Personbeskyttelse ved søl	Benytt nødvendig verneutstyr, se seksjon 8
Sikkerhetstiltak for beskyttelse av ytre miljø	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn
Opprenskningsmetoder	Søl skal tas opp med absorberende materiale. Samles i egnede beholdere og leveres som farlig avfall i.h.h.t punkt 13

7. SIKKER HÅNDTERING OG OPPBEVARING

Håndtering	Brukte oljer (motorolje, gir olje, industriell olje) inneholder komponenter som kan forårsake hudkreft. Unngå hudkontakt ved å bruke hansker.
Oppbevaring	Følg regler for lagring av vannforurensende produkter
Spesielle egenskaper og farer	Må ikke varmes over flammepunkt. Må ikke slippes ut i vann, kloakk eller grunn

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

Navn	CAS nr	Referanse	Gj.snitt 8t eksp	Takverdi
Oljedamp	-	AN 2003	50 mg/m ³	
Oljetåke	-	AN 2003	1 mg/m ³	

Ingredienskommentar	AN = Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfæren, 2003. Utgitt av Direktoratet for arbeidstilsynet.
Verneutstyr	Hansker
Prosessforhold	Bruk prosesskontroll for ikke å overskride Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære. Konsentrasjonen av luftforurensningene skal holdes så langt under de angitte normene som mulig. Unødig påvirkning skal unngås og forholdene skal være forsvarlige. Etabler stasjon for øyeskylling nær arbeidsstedet.
Ventilasjon	Sørg for god ventilasjon
Åndedrettsvern	Bruk egnet åndedrettsvern ved fare for eksponering av oljedamp/oljetåke
Arbeidshansker	Bruk hansker med lang gjennomtrengningstid ved lengre eksponering eller varig bruk av produktet.
Øyevern	Ved fare for sprut bruk godkjente vernebriller
Verneklær	Bruk verneklær etter behov
Hygieniske rutiner	Vask huden ved slutten av hvert skift og før spising, røyking og bruk av toalett

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Form/konsistens	Flytende
Farge	Mørk gul
Lukt	Olje
Løselighetsbeskrivelse	Uoppløselig i vann
Tetthet/Egenvekt	0,863 g/cm ³ i 20 ⁰ C
Flammepunkt	>200 ⁰ C (1013 mbar)
Selvantennelsestemp	Ikke oppgitt
Ekspløsjongrense nedre	Ikke eksplosivt
Ekspløsjongrense øvre	Ikke eksplosivt

10. STABILITET OG REAKTIVITET

Stabilitet	Normalt stabil.
Risikoforhold	Ingen helsefare under normal bruk og riktig lagring

Materialer som skal unngås	Ingen kjent
Spaltningsprodukter	Det forventes ikke at det dannes spaltningsprodukter ved normal oppbevaring.

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE

Generelt	Oljebaserte produkters tendens til å spre seg utover slimhinner og gi lungeskade utgjør den største risikoen
Innånding	Innånding av løsemiddeldamper er skadelige. Symptomer på overeksponering er hodepine, tretthet, kvalme, brekninger, bevisstløshet, beruselse.
Hudkontakt	Kortvarig kontakt med petroleumsdestillater på hud gir sjelden skade. Produktene er avfettende og tørrer lett ut huden. Etter langvarig kontakt kan det oppstå blæredannelse og utslett i huden
Øyekontakt	Irriterer øynene
Svelging	Små inntak av petroleumsprodukter kan gi irritasjon i slimhinner, kvalme og brekninger. Dersom petroleumsbaserte produkter inntas oralt er det en fare for at produktene kan trekke seg over fra svelget til lungene og forårsake kjemisk lungebetennelse
Kroniske effekter	Ingen kjente
Allergi	Ingen kjente
Kreft	Ingen kjente
Fosterskadelige egenskaper	Effekter på fosterutvikling er ikke kjent
Reproduksjonsskader	Reproduksjonsskadelige egenskaper er ikke kjent
Arvestoffskader	Arvestoffskadende egenskaper er ikke kjent

12. OPPLYSNINGER OM MILJØFARE

Komponent	Ingen skadelige/farlige komponenter
Akutt akvatisk fisk	-
Akutt akvatisk alge	-
Akutt akvatisk daphnia	-
Økotoksisitet	-
Mobilitet	Uløselig i vann, flyter på vann
Persistens og nedbrytbarhet	Data ikke tilgjengelig
Bioakkumulasjonspotensial	Data ikke tilgjengelig

13. FJERNING AV RESTER OG AVFALL

Avfallskode EAL	13 02 06
Produktet er klassifisert som farlig avfall:	Ja
Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Leveres som farlig avfall til godkjent behandler eller innsamler. Koden for avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

Transportfareseddel	Ingen spesiell merking eller klassifisering nødvendig
Veitransport:	
UN nr	
ADR Klasse	
ADR Klasse	
Klassifiseringskode	
ADR- Farenummer	
Proper shipping name	
Proper shipping name int	
Jernbanetransport:	
RID klasse	
Sjøtransport:	
UN nr, sjøtransport	
IMDG klasse	
IMDG emballasjegruppe	
EmS nr	

Marin Pollutant
Flytransport:
UN nr flytransport
IATA/ICAO klasse
IATA/ICAO emballasjegruppe

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

Faresymboler   Produktet krever ingen klassifisering
Inneholder
Risikosetninger
Sikkerhetssetninger
Referanselister

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR BRUKERENS SIKKERHET OG HELSE

Forklaring til R-setninger i   Ingen farlige stoffer/substanser
seksjon 2
Utarbeidet av: Carl Andersen Motorcykler A/S
Niels Bohrs Vej 15, Stilling
8660 Skanderborg
Telefon: 86 94 61 77
Telefax: 86 94 44 47
Kontakt person: Hans J. Nielsen

Kilder   Administrative normer for forurensning av arbeidsatmosfæren, 2003,
Direktoratet for Arbeidstilsynet
Forskrift om klassifisering, merking mv av farlige kjemikalier. 2002.
Den Europeiske avfallslisten
Den norske stofflisten
Den europeiske stofflisten ESIS/EINECS/IUCLID
Produsentens sikkerhetsdatablader

Revisjonsdato: Jan.2009